R.-i kõige kompositsioonikindlam ja hingeeluliselt tihedam teos on kolmejärguline draama »Kivi«, mis on ka saanud kõige suurema menu osaliseks.

Kampmann, Peaj. III, lk. 218—26; Vaba Maa 1924, nr. 46. *F. T.*

RUTZE (Russ), Nikolaus, vaimulik, sünd. Rostokis, kus ta alates a. 1477 õppis ülikoolis, 1485 promoveerus magistriks ja siis preestrina teotses oma kodulinnas. Böömi rändjutlustajate kaudu sattus ta seal tol ajal Kirde-Saksamaalgi salaja laialt levinud valdenslik-hussiitliku õpetuse mõju alla ja hakkas nüüdsest peale rooma kirikus ja paavstkonnas valitsevate pahede, nagu näit. indulgentside vastu võitlema, ilma et ta siiski katoliku kiriku-usust oleks loobunud. Tema tähtsam kirjutis käsitleb teemat: usk, lootus, armastus, kuna ta teised kirjutised on õieti Huss'i böömi kirjade alamsaksakeelsed tõlked. R. õpetuse pärast tema vastu tekkinud vaen sundis teda siirduma Wismari (mitte Stralsundi) ja hiljemini Liivimaale, kus ta surigi arvat. 1521. a. ümber. Ilma küllaldase põhjenduseta on eitatud tema Liivimaal viibimise fakti, kuigi teisest küljest ei leidu ka kindlaid jälgi tema siinsest tegevusest Hussi õpetuse vaimus. Üldiselt võis R., kes, nagu öeldud, kirikuõpetuse alustest põhimõtteliselt ei loobunud, tegevus rohkem ettevalmistavat iseloomu kanda selles mõttes, et selle kaudu üksikud isikud juhiti hiljemini esineva luterluse rüppe, m. s. Kaffmeister'i perekonna üksikud liikmed, kelledest üks a. 1521 varjas Rostokis R. käsikirju, kuna teine a. 1527 kuulus Riias kindlamate luterlaste hulka. —L. Arbusow'i teoses »Einf. d. Ref.« tsiteeritud värsid Stralsundi pilkelaulust ca a. 1525 ei käi R. kohta, sest »Bruder Rusch« tähendab kuradit.

Arbusow, Geistl. (Jb. f. Gen. 1901, lk. 99, 1902, lk 65, 1911, lk. 179); Arbusow, Einf. d. Ref., 163—66.—Vrdl. Ztschr f. Kirchengesch. 1922, lk. 214 (O. Clemen). *L. A.*

RUUBEL, Peeter, avalik tegelane, sünd. 1. X 1885 Viljandimaal Kaarli v. taluomaniku pojana, õppis Tartu ja Moskva ülikoolis, lõpetades viimases õigusteaduskonna 1911.a. 1912.a. peale on R. teotsenud advokaadina Tallinnas, välja arvatud aa. 1915—18, mil ta asus sõjaväeametnikuna Peterburis. Välisministeeriumi juriskonsuldina on R. osa võtnud mitmest rahvusvahelisest konverentsist, m. s. Haagis 1922. Selle kõrval kuulus R. »Noor-Eesti« tegelaste ridadesse ja oli tööerakonna esindajana Asutavas Kogus. Politilise ja kultuurilise radikalismi seisukohalt on R. hinnanud meie olusid ja Eesti uuemat ajalugu ärkamisajast alates töis: »Meie nooresoo vaimlisest murrangust«(Tartus 1913) ja »Poliitilised ja ühiskondlikud voolud Eestis« (ilmunud esialgsel kujul tiitliga »Intelligentlikust liikumisest meil« ajakirjas »Vaba Sõna« 1914—15 ja siis eriraamatuna Tallinnas, 1920). R. on tõlkinud G. Šerševiči »Ühiskonnateaduse« I—II (Tall., 1921—22), olnud »Päevalehe« juriidilise lisa toimetajaks aa. 1913—14 ja avaldanud artikleid »Postimehes«, »Vabas Maas« j. m.

Isikl. j. m. saadud andmed. *T.*

RÄGO, Gerhard, teadusmees, sünd. 23. XI 1892 Võrumaal Pindi mõisas viinavabriku valitseja pojana, õppis alates a. 1909 Tartu ülikoolis matemaatikat, lõpetas a. 1913 ülikooli *cand. math.* astmega ja õppis siis täiendavalt 2 semestrit Göttingeni ülikoolis. Aa. 1914—15 oli ta matemaatika-õpetajaks Tartu kommertskoolis ja siirdus a. 1915 Venemaale Novočerkaskisse, kus oli Doni polütehnilise instituudi puhtmatemaatika õpetajaks ja hiljemini professoriks, õpetades selle kõrval aa. 1918—20 füüsikat Doni loomaarsti-instituudis. A. 1920 kodumaale tagasi jõudnud, määrati ta samal a. Tartu ülikooli mehaanika ja rakendusmatemaatika erakorral. professoriks, mis kohal on toiminud senini (1928). Mainitav on R. tegevus Tartu ülikooli matemaatika- ja mehaanika-instituudi asutamisel, mille juhatajana ta on teotsenud 1920. a. alates. Selle kõrval on ta elavalt osa võtnud matemaatika õpetamisküsimuste lahendamisest, eriti Matem. Õpetam. Komisjoni (MÕK'i) esimehena ja didaktilis-metoodilise seminari juhatajana matemaatika alal. — R. sulest on ilmunud: Mis on matemaatika ja milles on tema väärtus (Tartu, 1921), Tasapinnalise analüütilise geomeetria põhijooned (Tartu, 1921), Matemaatilise analüüsi elemendid (Tartu, 1922). *H. J-n.*

RÜTLI, Johannes Oskar, jurist ja seltskonnategelane, sünd. 7. XII 1871 Tartumaal Ahja v. rendikohapidaja pojana, pääsis ainelise kehvuse tagajärjel alles 1891. a. H. Treffneri eragümnaasiumi Tartus, kust hiljemini siirdus kroonugümnaasiumi, õppis aa. 1897—1901 õigusteadust Tartu ülikoolis, mille lõpetamise järel, töötanud lühikest aega Pihkva semstvos ja Riias, asus a. 1902 Tartu, kus praegugi (1928) teotseb vandeadvokaadina. Oma kutsetöö kõrval on R. osa võtnud seltskondlikust tegevusest, asudes juhtival kohal mitmes kultuurharidusliku eesmärgiga seltsis ja ühingus, nagu »Taara«, »Vanemuine«, Eesti Noorsoo Kasvatuse Selts, kui ka tulundusliku iseloomuga organisatsioones, nagu Eesti Laenu- ja Hoiu-Ühisus, alates a. 1913 Tartu III Laenu ja Hoiu Ühisus, Eesti Hüpoteegi Pank, Eesti Kindlustuse Selts, Kauba Pank. Ka oli R.